

Horváth Sándor és Újréti László Dario Fo vigjátékának egy jelenetében (Fotó: MTI — Ilovszky Béla)

NEM FIZETÜNK, NEM FIZETÜNK

Ha a színház politizál, akkor a világ bármelyik pontján aktuálisnak számít. *Dario Fo* darabja az olasz munkásosztályról szól, de számos „áthallása” van a mai magyar társadalom gondjaival. Az „aki nem lop, az balek” szindróma az utóbbi években sajnálatosan ismertté vált nálunk is.

Ilyen balek a főhőse a *Nem fizetünk, nem fizetünk* című darabnak is. Giovanni szervezett munkás, kommunista, elítéli a tőke elleni harc olyan formáit, mint a lopás. Ezért, amikor az asszonyok — köztük a saját felesége — kifosztják az áruházat, érelyesen fellép az anarhia ellen. Házi harcában egyedül marad, mint a naiv idealisták általában.

Dario Fo fontos társadalmi mondanivalójú műve fergeteges vigjáték. A szerző saját társulattal rendelkező színházi ember, akinek előadásai commedia dell'arte elemekre épülnek. *Gali Attila* rendezése a József Attila Színházban helyzetkomikumok sorozatából áll. Az első rész kidolgozása és tempója hibátlan, a második íróilag és rendezőileg gyengébb. Talán némi húzás segített volna. Az önisméltések és a dupla poénok nem olyan szórakoztatóak, mint a bérekre és árakra történő egyértelmű célzások. Ez nyilván a frapáns fordításnak — *Nyerges László* munkája — is köszönhető. Az előadás szo-

morú véget ér a kilakoltattak kórusával. A brechti effektus sehogy sem illik a tetszhalottakban és terhes anyákban, csodákban és „szajrékban” bővelkedő bohózathoz.

A két házaspár közül *Horváth Sándor* és *Szabó Éva* színészi párosa viszi vállán az előadást. *Horváth Sándor* az az öntudatos munkásember, aki elveit lépten nyomon hangoztatja, és nemcsak barátjával, hanem a rendőrrel és a csendőrrel is politikai vitába bonyolódik. Lakásában a falon a Szűz Mária-kép mellett kommunista politikuskok képei függenek. *Horváth* különösen az éhség eljátszásában remekel: a kutyaeledel és az olajbogyó körüli némajátékok ellenállhatatlanul mulatságosak.

Szabó Éva a legolaszósabb temperamentum az előadásban. Hihetetlen energiával motorizálja az eseményeket és a szereplőket; mindvégig bírja lendülettel a játékot. Javára írandó, hogy még némi lírát is képes belopni az elnyűtt munkásasszony figurájába. Halványabb a másik páros: *Borbás Gabi* és *Zsolnay András* házaspárja. Négy különböző szerepet játszik *Újréti László*, ezek közül a rendőr őrmester a legemlékezetesebb. *Pilinyi Márta* szándékosan zsúfolt díszletében mindütt tárgyak és tárgyak: a fogyasztói társadalom kellékei.

Ezsiás Erzsébet